

Protokoll (nr 9b)

Sammanträdesdatum: 2024-09-24

Tid: 14:00-16:50, ajournering kl. 15:11-15:32

Plats: Zirkongatan 7, lokal Graniten samt digital närvaro*

Paragrafer: 120-135

Närvarande

Ledamöter

Marina Johansson (S)	ordförande
Mattias Tykesson (M)	
Peter Svensson (V)	1:e vice ordförande
Anneli Rhedin (M)	
Jan-Åke Ryberg (S)	
Berit Krantz (L)	
Martina Lundquist (SD)	deltar ej § 130 på grund av jäv
Maria Wählin (V)	
Elisabet Lann (KD)	2:e vice ordförande
Anna Belfrage (C)*	

Tjänstgörande ersättare

Leena Ainali Olsson (S) ersätter Klas Forsberg (MP)
Carin Henriksen (SD) ersätter Martina Lundquist (SD) § 130

Övriga ersättare

Gunilla Eneroth (V)
Stefan Persson (M)
Isak Ekman (S)
Mariette Höij Risberg (D)
Carin Henriksen (SD) §§ 120-129, §§ 131-135
Magnus Nilsson (KD)

Övriga närvarande

Babbs Edberg, förvaltningsdirektör
Carolina Hansson, nämndsekreterare
Emelie Zander, nämndsekreterare
Emma Højgaard, avdelningschef ekonomi och tf. avdelningschef service
Inger Börmark, tf. avdelningschef vård- och omsorgsboende
Katarina Meuller, avdelningschef hälso- och sjukvård
Kerstin Hansson, avdelningschef myndighet
Linda Andersson, avdelningschef HR
Maria Terins, avdelningschef hälsofrämjande
Monika Bondesson, avdelningschef hemtjänst
Simon Cederholm, avdelningschef kvalitet och utveckling
Ulrika Stridvall Dahlén, avdelningschef stab och kommunikation
Cornelia Dannert, enhetschef kommunikation

Protokoll (nr 9b)

Sammanträdesdatum: 2024-09-24

Lennart Sandling, IT-samordnare

Louise Warenius, politisk sekreterare (S)

Personalföreträdare

Anne Häggendal, TCO

Silvana Vretoska, Kommunal

Justering

Protokollet justeras med digital signatur. Justeringsdatum och digital signatur återfinns
sist i protokollet.

Underskrifter

Sekreterare

Emelie Zander

Ordförande

Marina Johansson (S)

Justerande

Elisabet Lann (KD)

§ 120

Upprop och tjänstgöring

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar att nämndsekreterare genomför upprop av närvarande ledamöter och ersättare.
2. antecknar tjänstgöring enligt protokollets förstasida.

§ 121

Fastställande av föredragningslista

Ordförande meddelar att inga nya ärenden har tillkommit.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. fastställer föredragningslistan.

§ 122

Val av justerare

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. utser Elisabet Lann (KD) till justerare av protokollet.

§ 123

Anmälan av jäv

Martina Lundquist (SD) anmäler jäv på ärende *Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Frivilligcentralerna i stadsområdet Centrum och Sydväst 2025* (§ 130).

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar anmälan av jäv till protokollet.

§ 124

Förvaltningsdirektörens rapport

Förvaltningsdirektör Babbs Edberg samt avdelningscheferna Katarina Meuller och Kerstin Hansson informerar om Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) beslut gällande tillsyn av hälso- och sjukvård på särskilt boende för äldre och förvaltningens vidtagna åtgärder.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 125

Information om åtgärder läkemedelsstöder

Avdelningschef Katarina Meuller och avdelningschef Simon Cederholm informerar om förvaltningens åtgärder avseende läkemedelsstöder.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 126 N160-1613/24

Delårsrapport augusti 2024

Denna paragraf justerades omedelbart i separat protokoll.

§ 127 N160-0888/24

**Svar på remiss angående motion av Agneta Kjaerbeck (SD)
med flera om en bönepolicy för personalen inom sektorn för
funktionsstöd, förskola och äldreomsorg i Göteborgs
kommun**

Denna paragraf justerades omedelbart i separat protokoll.

§ 128 N160-1004/24

Utvärdering av Göteborgs Stads handlingsplan för Åldersvänliga Göteborg 2021-2024

Denna paragraf justerades omedelbart i separat protokoll.

§ 129 N160-1569/24

Äldre samt vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsplan 2024

Denna paragraf justerades omedelbart i separat protokoll.

§ 130 N160-1635/24

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Frivilligcentralerna i stadsområdet Centrum och Sydväst 2025

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. ingår ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) under år 2025 med Carl Johans Pastorat (huvudman för Frivilligcentralen Oscar) i enlighet med tjänsteutlåtandet.
2. ingår ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) under år 2025 med Örgryte Pastorat (huvudman för Frivilligcentralen Knuten) i enlighet med tjänsteutlåtandet.
3. ingår ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) under år 2025 med Föreningen PärLAN (huvudman för Frivilligcentralen PärLAN) i enlighet med tjänsteutlåtandet.
4. ingår ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) under år 2025 med Flatåskyrkans församling (huvudman för Frivilligcentralen Svängrummet) i enlighet med tjänsteutlåtandet.
5. ingår ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) under år 2025 med Västra Frölunda pastorat (huvudman för Frivilligcentralen M43) i enlighet med tjänsteutlåtandet.
6. ger i uppdrag åt förvaltningsdirektören att underteckna avtal om Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) med Carl Johans Pastorat (huvudman för Frivilligcentralen Oscar), med Örgryte Pastorat (huvudman för Frivilligcentralen Knuten), med Föreningen PärLAN (huvudman för Frivilligcentralen PärLAN), med Flatåskyrkans församling (huvudman för Frivilligcentralen Svängrummet) och med Västra Frölunda pastorat (huvudman för Frivilligcentralen M43) och på egen delegation förlänga avtalet årsvis till och med 2027 i enlighet med vad som anges i tjänsteutlåtandet.

Jäv

Martina Lundquist (SD) har anmält jäv och deltar inte i handläggning eller beslut i ärendet.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2024-09-02

§ 131 N160-1562/24

Yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående stölder inom äldreomsorgen

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en uppskattning av antalet stölder som drabbat omsorgstagare respektive förvaltningen som polisanmälts under 2023 och 2024, samt en beskrivning av vad som stulits.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en uppskattning av det potentiella mörkertalet avseende stölder mot omsorgstagare inom förvaltningen.
3. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en redogörelse av hur förvaltningen idag arbetar för att minimera riskerna för stölder riktade mot omsorgstagare och förslag på åtgärder som ytterligare kan minska risken för att bli bestulen i sitt hem.
4. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en redovisning om hur arbetet med att arbeta i mindre lag och i mindre geografiska områden i syfte att öka personalkontinuiteten inom hemtjänsten fortskrider.
5. Bordlägger tilläggsyrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående yrkande angående stölder inom äldreomsorgen.

Tidigare behandling

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden bordlade ärendet den 27 augusti 2024.

Handlingar

Skriftligt yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående stölder inom äldreomsorgen, 2024-08-23 (protokollsbilaga 1)

Skriftligt tilläggsyrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående yrkande angående stölder inom äldreomsorgen, 2024-09-20 (protokollsbilaga 2)

Skriftligt yrkande från S, V och MP angående yrkande angående stölder inom äldreomsorgen, 2024-09-20 (protokollsbilaga 3)

Protokollsutdrag, äldre samt vård- och omsorgsnämnden 2024-08-27 § 119

Yrkanden

Elisabet Lann (KD) och Martina Lundquist (SD) yrkar bifall till skriftligt yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående stölder inom äldreomsorgen och yrkar bifall till skriftligt tilläggsyrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D.

Protokoll (nr 9b)

Sammanträdesdatum: 2024-09-24

Maria Wåhlin (V) yrkar för S och V:s räkning avslag till skriftligt yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående stölder inom äldreomsorgen och yrkar bifall till skriftligt yrkande från S, V och MP samt yrkar bordläggning av skriftligt tilläggsyrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D.

Propositionsordning 1

Ordförande ställer Elisabet Lann (KD) och Martina Lundquists (SD) yrkande om bifall till skriftligt yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D mot Maria Wåhlins (V) yrkande om bifall till skriftligt yrkande från S, V och MP. Ordförande finner att nämnden har bifallit skriftligt yrkande från S, V och MP angående yrkande angående stölder inom äldreomsorgen.

Omröstning begärs.

Omröstning

Följande propositionsordning godkänns:

Ja-svar för bifall till Maria Wåhlins (V) yrkande om bifall till skriftligt yrkande från S, V och MP.

Nej-svar för bifall till Elisabet Lann (KD) och Martina Lundquists (SD) yrkande om bifall till skriftligt yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D.

Peter Svensson (V), Jan-Åke Ryberg (S), Leena Ainali Olsson (S), Maria Wåhlin (V) och Marina Johansson (S) rösar Ja (5).

Mattias Tykesson (M), Anneli Rhedin (M), Berit Krantz (L), Martina Lundquist (SD), Elisabet Lann (KD) och Anna Belfrage (C) röstar Nej (6).

Ordförande finner att nämnden har beslutat att bifalla skriftligt yrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D angående stölder inom äldreomsorgen.

Propositionsordning 2

Ordförande ställer proposition på Maria Wåhlins (V) yrkande om bordläggning av skriftligt tilläggsyrkande från KD, M och L med särskilt yttrande D och finner att nämnden har beslutat att bordlägga tilläggsyrkandet.

§ 132

Rapport från nämndens ledamöter och ersättare

Jan-Åke Ryberg (S) informerar om individutskottets sammanträde den 18 september 2024.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

§ 133 N160-0004/24

Anmälan av delegationsbeslut

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar anmälda delegationsbeslut till protokollet.

Handlingar

Återrapport av delegationsbeslut registrerade mellan 2024-06-13 till och med 2024-06-18 samt mellan 2024-08-23 till och med 2024-09-20, utfärdade 2024-09-20

Protokoll från individutskottets sammanträde den 17 april, 22 maj, 12 juni och 18 september 2024

Förteckning över beslut om tillsvidareanställningar i förvaltningen augusti 2024

§ 134

Inkomna skrivelser

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar postlistan från diariet 2024-09-23, beslut från kommunfullmäktige och beslut från kulturnämnden till protokollet.

Handlingar

Postlista från diariet, 2024-09-23

Beslut från kommunfullmäktige 2024-09-12, § 346 och § 350

Beslut från kulturnämnden 2024-08-26 § 153

§ 135

Övriga frågor

Elisabet Lann (KD) ställer en övrig fråga till förvaltningen rörande personer under 65 år med demens. Förvaltningen återkommer med svar på frågan.

Beslut

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. antecknar informationen till protokollet.

Yrkande
Särskilt yttrande
2024-08-23

KD M L
D
NYTT

Yrkande angående stölder inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

I äldre samt vård och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en uppskattning av antalet stölder som drabbat omsorgstagare respektive förvaltningen som polisanmälts under 2023 och 2024, samt en beskrivning av vad som stulits.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en uppskattning av det potentiella mörkertalet avseende stölder mot omsorgstagare inom förvaltningen.
3. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en redogörelse av hur förvaltningen idag arbetar för att minimera riskerna för stölder riktade mot omsorgstagare och förslag på åtgärder som ytterligare kan minska risken för att bli bestulen i sitt hem.
4. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en redovisning om hur arbetet med att arbeta i mindre lag och i mindre geografiska områden i syfte att öka personalkontinuiteten inom hemtjänsten fortskrider.

Yrkandet

Under 2023 anmäldes nästan 100 stölder och förluster inom äldre samt vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Det motsvarar ungefär två stölder i veckan, året runt. De anmälda fallen berör i stor utsträckning förlorade mobiltelefoner inom hemtjänsten samt stöld av läkemedel, men också ett flertal ospecificerade stölder och inbrott på vård- och omsorgsboenden. I vissa fall anges ”stöld hemtjänst” eller ”stöld vård- och omsorgsboende” i den postlista som nämndens ledamöter får del av, men det framgår inte om det är arbetsmaterial som stulits eller privata ägodelar tillhörande omsorgstagare. Det är viktigt att nämnden ges information om omfattningen av stölder inom förvaltningens ansvarsområde, samt en redogörelse för hur väl antalet polisanmälningar kan antas återspegla den faktiska förekomsten av stölder – det vill säga hur stort mörkertalet uppskattas till. Nämnden bör också få del av information om hur förvaltningen idag arbetar för att minska antalet stölder och vilka åtgärder som skulle kunna göras för att ytterligare stärka arbetet.

Frågan om stölder inom äldreomsorgen är svår. Dels handlar det om grundläggande trygghet. Att vara i behov av omsorg och att det behovet utnyttjas för att stjäla är en mycket grov kränkning. Samtidigt förstärker ofta demenssjukdom oron och felaktiga föreställningar om att ha blivit bestulen. Detta försvårar såklart bedömningarna av huruvida stöld i någons hem har skett eller inte.

En av de viktigaste åtgärderna för att minska förekomsten av stölder och förbättra förutsättningarna att upptäcka när brott begås, är sannolikt att stärka personalkontinuiteten inom hemtjänsten. Under flera år har antalet olika personer från

hemtjänsten som en omsorgstagare möter under en 14-dagarsperiod varit oförändrat runt 15-16 personer. Det är för många för att trygga relationer mellan omsorgstagaren och personalen ska kunna etableras och för att eventuella stölder ska kunna härledas tillbaka till ett enskilt tillfälle. Förhoppningen har varit att införandet av fast omsorgskontakt skulle öka personalkontinuiteten inom hemtjänsten och indelning av personalen i mindre geografiska arbetslag (exempelvis i likhet med Skönsmo-modellen) har också varit en föreslagen åtgärd. Nämnden bör därför få en återrapportering om hur uppdraget om högre personalkontinuitet fortskrider.

Tilläggsyrkande
Särskilt yttrande
2024-09-20

KD M L
D

Tilläggsyrkande angående Yrkande angående stölder inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

I äldre samt vård och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att genom avdelning för hälsofrämjande och förebyggande söka samverkan med demokrati- och medborgarförvaltningens konsumentrådgivning för att ta fram ett informationsmaterial för att öka äldres kunskap om sina rättigheter som konsument och praktisk handledning i att bemöta och avböja påstridiga försäljare.
2. Förvaltningen hemställer till äldreombudsmannen att särskilt bevaka och belysa förekomsten och konsekvenserna av stöld, bedrägerier och aggressiva försäljningsmetoder som riktas mot äldre och inkludera detta i sin nästa rapport.

Yrkandet

Under de senaste åren har förekomsten av olika former av bedrägerier riktade mot äldre ökat snabbt. Det handlar om att äldre luras till att föra över pengar till främlingar såväl som försäljningsbedrägerier, där bedragaren agerar aktivt vilseledande. Äldre är särskilt sårbara för vissa brott, där gärningspersoner utnyttjar såväl sviktande fysisk styrka och kognitiva förmågor som bristande digitala kunskaper.

På senare tid har även påstridiga försäljningsmetoder som riktar sig särskilt mot äldre uppmärksammas som ett omfattande problem. Med hjälp av bedrägliga försäljningsmanus och instruktioner om mycket aggressiv försäljningsteknik pressas äldre att teckna prenumerationer och abonnemang utan att de är medvetna om vad det är för avtal de ingått. Det är inte ovanligt att den enskilde inte förstått vad hon eller han har tackat ja till – att det exempelvis gäller ett abonnemang och inte bara ett enskilt köp - och även när upplevelsen är att man tackat nej, kommer fakturan ändå.

Det förekommer att även företag som jobbar med exempelvis försäljning genom dörrknackning eller erbjudanden som ser ut som fakturor har satt i system att försöka utnyttja äldre. Gränsen mellan vad som är ett brott och vad som "bara" är aggressiv försäljning är inte alltid uppenbar.

Att ha blivit lurad och bedragaren är nära kopplat till känslor av skuld och skam och därför många gånger kraftigt tabubelagt att prata om. Mörkertalet är troligen stort avseende hur många som drabbats av olika former av försäljningsbedrägerier och köp till följd av påstridiga försäljningsmetoder. I sin värsta form kan bedrägerierna leda till att äldre förlorar sina livsbesparingar, får leva sina sista år i fattigdom eller blir skuldsatta. Därför är det angeläget att äldreombudsmannen bevakar frågan och ger en uppdaterad bild av hur

läget ser ut för äldre i Göteborg, samt vilket stöd som finns för äldre i förebyggande syfte såväl som efter att bedrägeriet har skett.

Det är också viktigt att äldre erbjuds information om sina rättigheter som konsument, hur påstridiga försäljare kan hanteras och var de kan vända sig för att få stöd och hjälp. Därför ger vi förvaltningen i uppdrag att i samråd med demokrati- och medborgarförvaltningens konsumentrådgivning ta fram ett informationsmaterial som kan förmedlas inom ÄVOs verksamheter.

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet

2024-09-20

Ärende 12

Yrkande angående yrkande angående stölder inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

I äldre samt vård- och omsorgsnämnden:

1. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma till nämnden med antalet stölder som drabbat omsorgstagare respektive förvaltningen som polisanmälts under 2023 och 2024, samt en beskrivning av vad som stulits.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma med en redogörelse av hur förvaltningen idag arbetar för att minimera riskerna för stölder riktade mot omsorgstagare och förslag på åtgärder som ytterligare kan minska risken för att bli bestulen i sitt hem eller på boende.

Yrkandet

Vi tar stölder inom förvaltningens verksamhetsområde på största allvar och menar att dessa ska motverkas med kraft. Detta är fråga om en grundläggande trygghet för både den enskilde och en arbetsmiljöfråga för stadens personal. Vi delar oppositionens åsikt kring att det är viktigt att nämnden ges information om omfattningen av stölder inom förvaltningens ansvarsområde. Vi ser dock att det är svårt för förvaltningen att göra en uppskattning om mörkertalet, och ifrågasätter hur det skulle kunna bidra till att minska stölderna rent konkret. Däremot håller vi med om att det vore värdefull information för nämnden om hur man arbetar med frågan idag och huruvida det finns skäl för att vidta ytterligare åtgärder som ytterligare kan minska risken för stölder i den enskilde omsorgstagarens hem eller på boende.

Avseende förslaget om att förvaltningen ska återkomma kring utvecklingen av personalkontinuiteten i hemtjänsten är informationsinsatser till nämnden redan planerade, och vi ser därmed att-satsen som överflödigt.

Göteborgs
Stad

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Signed by: Isabell Marina Johansson

Date: 2024-09-27 14:42:27

BankID refno: 0c4eda59-d2a7-4abe-8448-d69b94ffe30d

Ordförande: Marina Johansson (S)

Signed by: Elisabet Sara Lann

Date: 2024-10-01 10:54:13

BankID refno: 51888029-0eeb-4c00-b31f-82bc6cb44efb

Justerare: Elisabet Lann (KD)

Signed by: EMELIE ZANDER

Date: 2024-09-27 14:11:18

BankID refno: 21e85396-0201-438e-a364-3c2ff66750a5

Nämndsekreterare : Emelie Zander